

Kur'an âlim ve âbid bir şahsın hüsrarla biten hazin hikâyesinden bahseder. Bu, Musa'nın amcasının oğlu olan Kârûn'un hikâyesidir. Kârûn, İsrâiloğulları içinde Hz. Musa ve Hz. Harun'dan sonra dinî bilgisi en geniş olan kimse idi. Tevrat'ı çokça okur, okuyuşunu sesiyle süslledi. Kutsal kitabı okuyuşunun güzelliğinden dolayı “münevver” diye anılan Kârûn, Firavun'un kendisini İsrâiloğulları'na vali olarak görevlendirmesinden sonra maddî anlamda büyük refaha kavuştu. Sahip olduğu mal mülk günden güne birikti, hazinelerinin anahtarlarını gü çlü bir topluluğun dahi zorlanarak taşıyacağı bir hazine hâline geldi. Onun bu serveti dillere destan oldu. Öyle ki asırlar sonra bile insanlar, birinin çok zengin olduğunu ifade etmek için, “Kârûn kadar zengin” deyimini kullanır oldular. Ne var ki, göz kamaştıran serveti, bulunduğu yüksek makamı ve engin bilgisi Kârûn gibi güzel ahlâklı ve iman ehli bir insanın başını döndürmeğe başladı; onu bencilliğe, cimriliğe, gurur ve kibre sevk etti. Kendini beğenmişliği zamanla tüm tavırlarına yansdı. Ziynetini kuşanarak görkemli bir şekilde halkın karşısına çıkıyor, elbisesini sürüye sürüye gururla yürüyor, etrafındakilerin, #1604;#1614;#1575;#1578;#1614;#1601;#1618;#1585;#1614;#1581;#1618;#1575;#1616;#1606;#1617;#1614;#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1614;#1604;#1614;#1575;#1610;#1615;#1581;#1616;#1576;#1617;#1615;#1575;#1604;#1618;#1601;#1614;#1585;#1616;#1581;#1616;#1610;#1606;#1614; “Böbürlenme! Çünkü Allah, böbürlenip şımaranları sevmez.”[\[1\]](#) şeklindeki ikazlarını duymazdan geliyor ve onlara zulmediyordu. Sahip olduğu her şeye üstün zekâsı sayesinde eriştiğini düşünüyor, #1608;#1614;#1575;#1614;#1581;#1618;#1587;#1616;#1606;#1618;#1603;#1614;#1605;#1614;#1575;#1575;#1614;#1581;#1618;#1587;#1614;#1606;#1614;#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1615;#1575;#1616;#1604;#1614;#1610;#1618;#1603;#1614;#1608;#1614;#1604;#1614;#1575;#1578;#1614;#1576;#1618;#1594;#1616;#1575;#1604;#1618;#1601;#1614;#1587;#1614;#1575;#1583;#1614;#1601;#1616;#1610;#1575;#1604;#1618;#1575;#1614;#1585;#1618;#1590;#1616;#1575;#1616;#1606;#1617;#1614;#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1614;#1604;#1614;#1575;#1610;#1615;#1581;#1616;#1576;#1617;#1615;#1575;#1604;#1618;#1605;#1615;#1601;#1618;#1587;#1616;#1583;#1616;#1610;#1606;#1614; “Allah'ın sana ihsanda bulunduğu gibi sen de (insanlara) ihsanda bulun. Yeryüzünde bozgunculuk isteme. Çünkü Allah, bozguncuları sevmez.”[\[2\]](#)diyerek kendisini uyarılara, #1575;#1616;#1606;#1617;#1614;#1600;#1605;#1614;#1619;#1575;#1575;#1615;#1608;#1771;#1578;#1622;#1610;#1578;#1615;#1607;#1615;#1593;#1614;#1604;#1648;#1609;#1593;#1616;#1604;#1618;#1605;#1613;#1593;#1616;#1606;#1618;#1583;#1622;#1610;#1557; “Bunlar bana,

bendeki bilgiden dolayı verilmiştir.”[3] sözleriyle karşılık veriyordu. Bu büyüklük hissi onu, daha önce kendisine tâbi olduğu Hz. Musa'yı ve Hz. Harun'u kıskanmaya ve onlara karşı gelmeye yöneltti. Kârûn, Firavun gibi onları yalanlamayı tercih etti. Hz. Musa'nın insanlara mallarından zekât vermeleri gerektiğini bildirmesi, onun için, bardağı taşıran son damla oldu. Zenginliğini kimseyle paylaşmaya niyeti olmayan Kârûn, halkı kıskırtmakla kalmadı, herkesin içinde Hz. Musa'ya zina iftirasında bulunması için bir fahişe kiraladı. Bu çirkin suçlamayla insanlar arasında küçük düşen Hz. Musa, Allah'a sığındı. Daha sonra da kadının gerçekleri itiraf etmesiyle temize çıktı. Allah'ınıhsan ettiği nimetlerle şımararak nefsinin esiri olan, mağrur ve bencil Kârûn ise, Âlemlerin Rabbi tarafından, övündüğü servetiyle beraber yerin dibine geçirildi.[4] Bencillik Nedir?: Bencillik, kişinin sadece kendi çıkların düşünmesidir. Bencil insan, sadece kendi nefsin düşünür ve kendi mutluluğunu önemser; diğerlerinin huzurunu ve mutluluğunu umursamaz. Hayatın merkezine kendisini koyan bencil kişi, etrafındaki her şeyi ve herkesi kendi yararına kullanma çabası içine girerek çıkarıcı bir tutum sergiler. 'Bencillik' Arapçada “enâniyet” kelimesiyle ifade edilmektedir. Kur'ân-ı Kerîm'in indiği dönemde Arap dilinde bu kelime günümüzdeki kullanımıyla bilinmediği için âyet ve hadislerde yer almamakta, ancak kişiyi enâniyetten uzaklaştırmaya yönelik tavsiyeler ve uyarılar âyet ve hadislerde oldukça geniş yer tutmaktadır. İnananların bir bütünün parçaları gibi birbirine kenetlenmiş olarak kardeşçe yaşamasını öngören İslâm dini, yalnızca kendi hayatını düşünme, çıklarının peşinde koşarak vurdumduymaz davranmak, diğer canlı ve cansız varlıkların farkında olmamak gibi bencil tutumları kesinlikle tasvip etmemiştir. Kur'ân-ı Kerîm'de, وَاُحْضِرَتِالْاَنْفُسُالشُّحَّ “Nefisler kıskançığa ve bencil tutkulara hazır (elverişli) kılınmıştır.”[5] buyrularak bencilliğin, insanın yaratılışından kaynaklandığı belirtilmiştir. Bununla birlikte Allah'a itaat edip, O'nun rızasını kazanmak için harcamada bulunan, nefsinin bencil tutkularından, hırslarından ve cimriliğinden korunan kişinin kurtuluşa ereceği müjdelenerek bu kötü huydan korunmanın gereği vurgulanmıştır. Zira Hz. Peygamber, وَالَّذِىنَفْسُمُحَمَّدٍبِيَدِهِلاَيُؤْمِنُأَحَدُكُمْحَتَّىيُحِبَّلأَخِيهِمَايُحِبُّلِنَفْسِهِمِنَالْخَيْرِ “Bu canlı bu tende tutan (Allah)a yemin ederim ki bir kişi hayır namına kendisi için istediğini, Müslüman kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olmaz.”[6]

sözüyle bencilliğin karşıtı olan diğer kâmlığın imanın bir göstergesi olduğunu ifade etmiştir. Bencillik ile ilgili Kavramlar: Bencillik İslâm literatüründe daha çok kibir (büyüklenme), ucb (kendini beğenme), fahr (övünme), buhl (cimrilik) ve şuhh (pintilik) gibi kavramlarda ifadesini bulmaktadır. Zira bu özellikler bencilliğin hem sebebi hem de sonucudur. Bencil İnsanın Ruh Hali: Bencil insan, dünyadaki en önemli varlığın kendisi olduğunu düşünür, dolayısıyla diğer insanlardan üstün olduğu hissine kapılır ve kalbi kibirle dolar. Engel olunmadığında bu kibir duygusu öylesine gelişir ki, tıpkı Firavun gibi, kendisini Allah'a muhtaç görmemeye ve hakkı yalanlamaya başlar. Hâlbuki Rabbi, zayıf tabiatlı olarak yaratılan insana, وَلَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّكَلَنْتَخْرِقَالْاَرْضَوَلَنْتَبْلُغَالْجِبَالَطُولًا “Yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü sen yeri asla yaramazsın, boyca da dağlara asla erişemezsin.”[7] buyurarakâcizliğini idrak etmesi vetevazu ile hareket etmesi gerektiğini bildirmiştir. Peygamber Efendimiz de kibri, “hakkı inkâr ve insanları tahkir” olarak nitelendirmiş ve kalbinde zerre kadar kibir olan kimsenin cennete giremeyeceğini söylemiştir. Nitekim bir defasında ashâbına şöyle hitap etmiştir. أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ الْجَنَّةِ ، كُلُّ ضَعِيفٍ مُتَضَاعِفٍ ، لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لأَبَرَّهُ ، “Size cennetlikleri bildireyim mi? Her alçakgönüllü, zayıf kimsedir. Şayet o Allah adına yemin etse, Allah onu yemininde haklı çıkarır. Size cehennemlikleri haber vereyim mi? Kaba, bencil ve büyüklük taslayan herkes.”[8] Bencil insan paylaşmaya açık değildir. Elindekilerle yetinmez, hep daha fazlasını isteyerek hırsına yenik düşer, açgözlü ve tamahâr biri olur. Şeytanın kendilerini fakirlikle korkuttuğu bencil kimseler, 22 sahip olduklarını bir başkasıyla paylaşmak istemez, cimrileşir. Kendisinden daha mutlu, daha zengin, daha başarılı, daha sağlıklı birilerinin varlığına tahammül edemez hâle gelir, onlara sahip oldukları bu özellikleri nedeniyle kin gütmeye başlar. Kin ve nefretin hâkim olduğu bir kalpte ise güzel duygular, ahlâkî erdemler gelişmeye fırsat bulamaz. Allah Teâlâ, لَنْ تَنَالُوا

الْبِرَّ
حَتّٰى
تُنْفِقُوا
مِمَّا
تُحِبُّونَ
“Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla
erişemezsiniz.”[\[9\]](#) buyurarak bu hususa dikkat çekmiş, Allah yolunda
harcamak yerine mallarını kendine saklayıp biriktirenler için elem dolu bir azap olduğunu
hatırlatmıştır. شَرُّ مَا
فِى رَجُلٍ
شُحٌّ
هَالِعٌ
وَجُبْنٌ
خَالِعٌ “İnsanda bulunan
huyların en kötüsü, aşırı cimrilik ve şiddetli korkaklıktır.”[\[10\]](#)buyuran
Peygamberimiz de ashâbına daima mallarını Allah'ın rızasını kazanma uğruna harcamayı,
sadaka vermeyi ve hediyeleşmeyi öğütleyerek onları paylaşmaya,
yardımlaşmaya ve böylece bencilce duygularını kontrol altına almaya teşvik etmiştir.
Bencilliğin en önemli sonuçlarından biri olan cimriliğin geçmiş milletlerin
helâkine sebep olduğunu, insanların birbirlerinin kanını dökmesine ve haramları
helâl saymasına yol açtığını vurgulayan Resûlullah (sav), bu kötü
tutumdan sakınılması gerektiğini belirtmiş ve cimrilik yaparak biriktirilen malın insana fayda
vermeyeceğini şu sözleriyle dile getirmiştir.
يَقُولُ
ابْنُ آدَمَ
مَالِى
مَالِى - قَالَ -
وَهَلْ لَكَ
يَا ابْنَ
آدَمَ مِنْ
مَالِكَ
إِلاَّ مَا
أَكَلْتَ
فَأَفْنَيْتَ
أَوْ
لَبِسْتَ
فَأَبْلَيْتَ
أَوْ
تَصَدَّقْتَ
فَأَمْضَيْتَ
 “Âdemoğlu 'Malım, malım!' der. Acaba ey âdemoğlu, malından yiyip
tükettiğinden, giyip eskittiğinden ve sadaka verip (âhirette karşılığını almak
üzere) önden gönderdiğinden başka sana ait olan bir şey var mı?”[\[11\]](#)
Bencilliğin Bireysel ve Toplumsal Zararları: Bencillik hem bireysel hem de toplumsal açıdan
büyük zararlara yol açabilecek tehlikeli bir hastalıktır. Nitekim sadece kendi
menfaatlerini düşünerek hareket etmek, kişiyi yalnızlığa iter. Bu da başta bunalım
olmak üzere bir dizi mânevî soruna yol açar. Böylece kendine iyilik
yaptığınızanneden bencil insan aslında kendi mutsuzluğunun sebebi olur. Bencil insanların toplum

içinde giderek öğalmaları ise bireylerin can, mal ve ırz güvenliğini tehlikeye sokar. Bencilce davranışlar insanlar arasında yardımlaşma, dayanışma ve iş birliğine engel olur; rekabet ve düşmanlık duygularını körükler. Böylece huzuru ve birliği günden güne bozulan toplum, bencil olmaya hazır ve dış saldırılara açık hale gelir. Kendisinden başkasını düşünmeyen, bir arada bulunduğu herkesi ve her şeyi kendi yararına kullanan, her şeyi isteyen ama hiçbir şey vermeyen, gözlü, cimri, tamahkar ve bencil bireylerin bir arada huzurlu bir toplum oluşturması mümkün değildir. Ancak dünyayı ve içindeki nimetleri başka insanlarla paylaştığının farkına varan, kendi mutluluğunu hayatının yegâne amacı saymayan insanlar sağlıklı bir toplum oluşturabilirler. Dolayısıyla dinimiz bireyden topluma uzanan bir huzur ve denge ağı kurulabilmesi içinde bencilce davranışlardan uzak durulmasını istemiştir. Öyle ki içinde fazla suyu olduğu için bu suyu kendisine saklayarak susamış bir yolcudan esirgeyen kimse, kıyamet günü Allah'ın kendisine bakmayacağı, konuşmayacağı ve temize geçirmeyeceği kişiden biri sayılmıştır. Allah rızası içinde kendisinden bir şey istendiğinde vermeyen kişi, insanların en şerlisi olarak görülmüş; kul, kardeşinin yardımında olduğuna Allah'ın da onun yardımında olacağı belirtilmiştir. Bencillikten Kaçınmak: Sevgili Peygamberimiz insanları nefislerinin bencilliklerinden sıyrılıp maddî ve mânevî anlamda yardımlaşmaya ve dayanışmaya çağırmıştır. Bir sefer sırasında etrafına bakınan bir adam şöyle dedi: Hz. Peygamber, [1605](#); [1614](#); [1606](#); [1618](#); [1603](#); [1614](#); [1575](#); [1606](#); [1614](#); [1605](#); [1614](#); [1593](#); [1614](#); [1607](#); [1615](#); [1601](#); [1614](#); [1590](#); [1618](#); [1604](#); [1615](#); [1592](#); [1614](#); [1607](#); [1618](#); [1585](#); [1613](#); [1601](#); [1614](#); [1604](#); [1618](#); [1610](#); [1614](#); [1593](#); [1615](#); [1583](#); [1618](#); [1576](#); [1616](#); [1607](#); [1616](#); [1593](#); [1614](#); [1604](#); [1614](#); [1609](#); [1605](#); [1614](#); [1606](#); [1618](#); [1604](#); [1575](#); [1614](#); [1592](#); [1614](#); [1607](#); [1618](#); [1585](#); [1614](#); [1604](#); [1614](#); [1607](#); [1615](#); [1608](#); [1614](#); [1605](#); [1614](#); [1606](#); [1618](#); [1603](#); [1614](#); [1575](#); [1606](#); [1614](#); [1604](#); [1614](#); [1607](#); [1615](#); [1601](#); [1614](#); [1590](#); [1618](#); [1604](#); [1612](#); [1605](#); [1616](#); [1606](#); [1618](#); [1586](#); [1614](#); [1575](#); [1583](#); [1613](#); [1601](#); [1614](#); [1604](#); [1618](#); [1610](#); [1614](#); [1593](#); [1615](#); [1583](#); [1618](#); [1576](#); [1616](#); [1607](#); [1616](#); [1593](#); [1614](#); [1604](#); [1614](#); [1609](#); [1605](#); [1614](#); [1606](#); [1618](#); [1604](#); [1575](#); [1614](#); [1586](#); [1614](#); [1575](#); [1583](#); [1614](#); [1604](#); [1614](#); [1607](#); [1615](#); "Kimin yanında fazla binit varsa onu biniti olmayana versin. Kimin yanında fazla azık varsa onu azığı olmayana versin." buyurmuş, [12](#) "bir defasında da, [1573](#); [1616](#); [1584](#); [1614](#); [1575](#); [1575](#); [1587](#); [1618](#); [1578](#); [1614](#); [1588](#); [1614](#); [1575](#); [1585](#); [1614](#); [1571](#); [1614](#); [1581](#); [1614](#); [1583](#); [1615](#); [1603](#); [1615](#); [1605](#); [1618](#); [1571](#); [1614](#); [1582](#); [1614](#); [1575](#); [1607](#); [1615](#); [1601](#); [1614](#); [1604](#); [1618](#); [1610](#); [1615](#); [1588](#); [1616](#); [1585](#); [1618](#); [1593](#); [1614](#); [1604](#); [1614](#); [1610](#); [1618](#); [1607](#); [1616](#); "Biriniz (din) kardeşine danıştığı zaman, danışılan kimse ona (yararlı görüldüğünde) görülmeyeceği ne geçmeyeceği alışmıştır. Mescitte iki rekât namaz kıldıktan sonra, [1575](#); [1604](#); [1604](#); [1617](#); [1614](#); [1607](#); [1615](#); [1605](#); [1617](#); [1614](#); [1575](#); [1585](#); [1618](#); [1581](#); [1614](#); [1605](#); [1618](#); [1606](#); [1616](#); [1609](#);

وَمُحَمَّدًا وَلاَتَرْحَمْمَعَنَاأَحَدًاقَقَدْتَحَجَّرْتَوَاسِعًا قَوْمًافَيَخُصُّنَفْسَهُبِالدُّعَاءِدُونَهُمْفَإِنْفَعَلَفَقَدْخَانَهُمْقَلُوعًا﴿19﴾اِذَامَسَّهُالشَّرُّجَزُوعًا﴿20﴾وَاِذَامَسَّهُالْخَيْرُمَنُوعًا﴿21﴾ قَوْمًامْمَّدِّهِمِ

18;

وَتَرَاحُمِهِمْ
وَتَعَاطُفِهِمْ مَثَلُ
الْجَسَدِ
إِذَا
اشْتَكَى
مِنْهُ
عُضْوٌ
تَدَاعَى
لَهُ سَائِرُ
الْجَسَدِ
بِالسَّهَرِ
وَالْحُمَّى
 “Müminler, birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat
göstermeye, tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve
yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer.”[17]sözüyle
Müslüman'ın vurdumduymaz olamayacağını ifade etmiş ve
لاَ حَتَّى
تَأْخُذُوا
عَلَى يَدَىِ
الظَّالِمِ
فَتَأْطِرُوهُ عَلَى
الْحَقِّ
أَطْرًا “Hayır, hayır! Zalimin
ellerini tutup onu hakka yöneltmedikçe olmaz!”[18]buyurmuştur. Kardeşinin
kötür bir davranışını görünce bir defa ikaz ettikten sonra onu kendi
hâline bırakan ve onunla samimiyete devam eden İsrâiloğulları'nın,
kötürükten sakındırma görevini yerine getirmemeleri nedeniyle birbirlerine
benzeyip gittiklerini bildiren Allah Resûlü şu âyetleri okumuştur:
لُعِنَ
الَّذٖينَ
كَفَرُوا
مِنْ بَنٖٓي
اِسْرَٓائٖلَ عَلٰى
لِسَانِ
دَاوُ۫دَ
وَعٖيسَى
ابْنِ
مَرْيَمَؕ
ذٰلِكَ بِمَا
عَصَوْا
وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ.
كَانُوا لَا

يَتَنَاهَوْنَعَنْمُنْكَرٍفَعَلُوهُؕلَبِئْسَمَاكَانُوايَفْعَلُونَقَنِعًاتَكُنْأَشْكَرَالنَّاسِوَأَحِبَّلِلنَّاسِمَاتُحِبُّلِنَفْسِكَتَكُنْ

يَتَنَاهَوْنَعَنْمُنْكَرٍفَعَلُوهُؕلَبِئْسَمَاكَانُوايَفْعَلُونَقَنِعًاتَكُنْأَشْكَرَالنَّاسِوَأَحِبَّلِلنَّاسِمَاتُحِبُّلِنَفْسِكَتَكُنْ

İsrailoğulları'ndan inkar edenler, Davut ve Meryem oğlu İsa diliyle İncelenildi. Bu, onların isyan etmeleri ve hadlerini aşılıyor olmalarından dolayıdır. İşledikleri herhangi bir kötülükten birbirlerini vazgeçtiler; ırmaya geçtiler; alışmazlardı. Yapmakta oldukları ne kötülükler, yedikleri!” [19] Bencillikten Kurtulmanın Yolları: Başkalarının iyiliğini ve mutluluğunu istemek, karşılık beklemeden birine yardım etmek, bir başkası ile kendi menfaatlerinden vazgeçmek, kısacası zgeci bir karakter oluşturabilmek ancak bencillikten sıyrılmakla mümkündür. Bunun ile insanlarla ilişkilerde muhatapı anlayarak, onun ihtiyaçlarını da gözeten hareket etmek, “Onun yerinde ben olsam ne yapardım? Ne hissederdim?” diye düşünerek empati kurmak gerekir. İnsanın yapısında var olan bencilce duygular ancak bu şekilde dizginlenebilir. Bencilliğinden sıyrılan insan, bunu fiillerine de yansıtır. Topluma yararlı olmak ile karşılık beklemeden geçilir; sadece diğer insanlar ile değil, hayvanıyla, bitkisiyle birlikte; inat ile fedakarlık yapar. Herhangi bir davranışta bulunacağı zaman bundan başkalarının zarar görmeyeceğini düşünerek adım atar. İnsanın hatadan arınmış olamayacağını bilerek hoşgörülü hareket eder ve mil insan olmak ile geçilir; abalar. Davut'nun hayatı elbet bir günün bitecektir; dolayısıyla sahip olduğu hiçbir şey sonsuza kadar insana ait değildir. Son nefesini verdiğinde beraberinde sadece yaptığı iyilikleri, yardım ve fedakarlıkları görebilecek olan insanoğlu, اِنَّمَانُطْعِمُكُمْلِوَجْهِاللّٰهِلَانُريدُمِنْكُمْجَزَاءًوَلَاشُكُورًاقَنِعًاتَكُنْأَشْكَرَالنَّاسِوَأَحِبَّلِلنَّاسِمَاتُحِبُّلِنَفْسِكَتَكُنْ

مُؤْمِنًا Kanaatkâr ol, o zaman insanların (Allah'a) en çok şükredeni olursun. Kendin için istediğın şeyi insanlar için de iste, o zaman mümin olursun.” [21] şeklindeki nebevî öğüt vardır. Hadislerle İslâm Cilt 3 Sayfa 525 Diyanet İşleri Başkanlığı [1]Kasas, 28/76. [2]Kasas, 28/77. [3]Kasas, 28/78. [4]İbn Ebû Şeybe, Musannef, Fedâil, 4 [5]Nisâ, 4/128. [6] Nesâî, îmân, 19. [7]İsrâ, 17/37. [8]Buhârî, Edeb, 61. [9]âl-i İmrân, 3/92. [10]Ebû Dâvûd, Cihâd, 21 [11]Müslim, Zühd, 3. [12]Müslim, Lukata, 18. [13]İbn Mâce, Edeb, 37. [14]Ebû Dâvûd, Tahâret, 136. [15]Ebû Dâvûd, Tahâret, 43. [16]Meâric, 70/19-21. [17] Müslim, Birr, 66. [18]Tirmizî, Tefsîru’l-Kur’ân, 5. [19]Mâide, 5/78-79 [20]İnsân, 76/9. [21]İbn Mâce, Zühd, 24.

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)